

Voor kinderen wordt het almaar moeilijker om te leren zwemmen, sector luidt de alarmbel

© Shutterstock

Zwembaden die sluiten, een tekort aan redders en schoolzwemmen dat onder druk staat: in een open brief luidt de zwemsector de alarmbel. "Leren zwemmen zou een basisrecht moeten zijn", zegt ook zwemster Brigitte Becue.

Jens Vancaeneghem

Dinsdag 30 mei 2023 om 03:00

In Antwerpen stonden liefhebbers van een plons in de buitenlucht de voorbije weken op hun achterste poten. Door een gebrek aan redders besliste het stadsbestuur om fors te snoeien in de openingsuren van de openluchtbaden. De heisa is slechts een symptoom van een veel bredere malaise in de zwemwereld.

Zowat iedereen die ertoe doet in de sector ondertekende een open brief – *Red het zwemmen* – op initiatief van het Netwerk Lokaal Sportbeleid, een organisatie die onder meer gemeenten ondersteunt bij hun sportbeleid. Daarin klagen ze de problematiek van het tekort aan redders aan en het dalende aantal zwembaden in Vlaanderen. Ook instanties als Katholiek Onderwijs Vlaanderen, onderzoeksgroepen van de KU Leuven en VUB en gemeenten ondertekenden de brief.

19 zwembaden minder

Uit cijfers van Sport Vlaanderen blijkt dat er de voorbije tien jaar 19 zwembaden sloten. De voorbije twee jaar gaat het om 6 zwembaden. Opvallend, want alle andere vormen van sportinfrastructuur – hallen, velden en lokalen – zitten wél in de lift.

“Het is al heel duur om een zwembad te bouwen, en daar komen de hoge energie- en personeelskosten voor de uitbating bij”, zegt Hanne Neiryndck, stafmedewerker van het Netwerk Lokaal Sportbeleid. “Voor gemeenten is het niet evident om die kosten te dragen. Als er nieuwe zwembaden bijkomen, zijn die doorgaans wel groter dan de oudere, wat ergens wel tegemoetkomt aan meer zwemwater. Maar er is wel minder spreiding. Voor scholen is dat problematisch. Dat betekent dat ze de bus moeten nemen naar het zwembad, wat de kosten omhoog duwt.”

Voormalig Olympisch zwemster Brigitte Becue. — © Dirk Vertommen

Het is daarover dat experts zich het meeste zorgen maken: voor kinderen wordt het almaar moeilijker om te leren zwemmen. Schoolzwemmen staat onder druk door de stijgende kosten, en ook bij de zwemclubs zijn de wachtlijsten ellenlang. “Ik moet elke week zwemmers weigeren omdat er geen plaats is”, zegt zwemster Brigitte Becue, die zelf ook training geeft bij zwemclub

Aquatics. "In Leuven staan er minstens 1.400 mensen op de wachtlijst voor zwemclubs. Dat is duidelijk het gevolg van het gebrek aan zwembaden. Problematisch, want het schoolzwemmen schiet tekort. Ik heb een zoontje van 10 jaar, en in zijn klas zitten kinderen die nog niet kunnen zwemmen."

Elitesport

Met de zomer in aantocht is die bezorgdheid bijzonder pertinent. "Hoe vaak lezen we niet dat er kinderen verdrinken?", zeg Becue. "Ik vind dat leren zwemmen een basisrecht moet zijn." Vooral de sociaal zwakkeren vallen uit de boot. "Er zijn tegenwoordig heel veel mensen die zwemlessen geven in zwembaden in de achtertuin", zegt Neiryndck. "Is dat slecht? Neen, maar we moeten opletten dat zwemmen geen elitesport wordt. Niet iedereen kan 200 à 300 euro betalen om te leren zwemmen."

In de open brief pleit de zwemwereld daarom voor een masterplan om het tij te keren. "Het is een crisis die te groot is om enkel aan het lokale niveau over te laten", klinkt het. De betrokkenen pleiten voor een betere opleiding voor redders en voor bijkomende infrastructuur.

Volgens bevoegd minister Ben Weyts (N-VA) heeft de Vlaamse regering met de Sportsput – 185 miljoen euro voor bijkomende sportinfrastructuur – nochtans grote inspanningen geleverd. "Het probleem is vooral de hoge exploitatiekost nadien", zegt hij. "Vaak te hoog voor één gemeente alleen. De oplossing zit in veel meer intergemeentelijke samenwerking. Er zijn al een paar succesvoorbeelden, maar nog te weinig gemeenten zetten die stap. Daar zit nog wat koudwatervrees."

Brakel bouwde nieuw zwembad van 9,5 miljoen euro: "Exemplaar om fier op te zijn"

Lees onbeperkt alle **N+** plusartikels van het Nieuwsblad voor € 2,99/week.

Twee maanden pas is het nieuwe zwembad van Brakel open. Oorspronkelijk begroot op 7,2 miljoen euro betaalde de gemeente uiteindelijk 9,5 miljoen, onder meer door de stijgende bouwkosten. "Maar we zijn bijzonder fier op het resultaat", zegt sportschepen Marc De Pessemier (Open VLD). "Ons oude zwembad was dringend aan renovatie toe, maar we hebben ervoor gekozen om een nieuw te zetten. Nooit was het een optie om het zwembad te sluiten. Het is altijd een must geweest om onze mensen te leren zwemmen en sportief bezig te houden."

De uitbatingskosten houdt Brakel laag dankzij de 108 zonnepanelen op het dak. "Daardoor is het zwembad bijna energieneutraal", zegt De Pessemier. "We houden ook de uitbatingskosten laag dankzij de elektronische balie en door te kiezen voor een baantjeszwembad. Als je een zwembad vol zet met toestellen en speelmateriaal heb je meer redders nodig en moet je meer geld vragen aan de bezoekers. We willen de drempel net laag houden om te komen zwemmen. Als je ziet hoe vol het elke dag zit, dan zijn we daar in geslaagd."